

**Základní škola a Mateřská škola Lichnov
okres Bruntál, příspěvková organizace**

Školní vzdělávací program školní družiny

Bavíme se rádi, vždyt' jsme kamarádi

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2013

Zpracovala: Dagmar Charvátová, Hana Krumpholcová,
vychovatelky ŠD

Schválil: Ing. Ladislav Pleva, ředitel školy

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní vzdělávací program školní družiny navazuje na ŠVP ZV „Učit se, učit se“ č.j. ZŠ/131/2013. Jeho cílem je smysluplné využití volného času, motivace žáků k tvořivosti, logickému myšlení, řešení problémů, vzájemné spolupráci a vzájemnému respektu. Je zaměřen na rozvoj vnímavosti a citlivosti dětí k lidem, prostředí, přírodě, k péči o vlastní fyzické i duševní zdraví.

Družina pracuje při ZŠ Lichnov. Je umístěna v budově školy ve dvou až třech odděleních. ŠD navštěvují pouze žáci této školy. K činnostem využíváme i tělocvičnu školy a přilehlé fotbalové hřiště.

2. KONKRÉTNÍ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

Hlavním cílem zájmového vzdělávání je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a relaxace.

2.1 Cíle výchovně vzdělávací práce ve ŠD:

- všestranně rozvíjíme osobnost dítěte s důrazem na klíčové kompetence vycházející ze ŠVP,
- vedeme děti k aktivnímu využívání volného času,
- vybavujeme děti dostatkem námětů pro naplňování volného času,
- rozvíjíme u dětí samostatnost, zodpovědnost, posilujeme jejich sebevědomí,
- vedeme děti k všestranné a otevřené komunikaci,
- rozvíjíme u dětí schopnost společně řešit problémové situace přirozenou cestou,
- vedeme děti k pozitivnímu vztahu k přírodě,
- zajišťujeme dětem odborné pedagogické vedení,
- poskytujeme dětem bezpečné prostředí nejen z hlediska fyzického zdraví, ale i z hlediska emocionálního a sociálního,
- upevňujeme spolupráci s rodiči.

2.2 Konkrétní cíle pro žáka:

- žák dodržuje vymezená pravidla, plní své povinnosti,
- používá šetrně vybavení ŠD (hry, výtvarný materiál),
- pracuje bezpečně s nástroji a pomůckami,
- tvořivě myslí, logicky uvažuje a řeší problémy,
- zapojuje se do školních akcí, rozvíjí cit pro místní zvyky a tradice.

3. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

V rámci zájmového vzdělávání umožňujeme žákům v době pobytu ve ŠD rozvíjet jejich schopnosti či dovednosti ve specificky zaměřených kroužcích. Jejich výčet je vždy aktualizován na začátku školního roku. Obecně jsou to sportovní kroužky, výtvarné, hudební apod. Jejich činnost probíhá v průběhu daného školního roku, tj. 10 měsíců.

V souladu s uvedenými zájmovými, ale i dalšími aktivitami je pro každý školní rok vypracován celoroční plán práce ŠD.

Časové rozvržení práce ve ŠD:

- ranní 6.00 – 7.35 hod.
- odpolední 11.35 - 16:30

4. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

a) **Příležitostná činnost** – zapojení dětí do akcí školy např. Místo, kde žijeme, Drakiáda, Týden s pohádkou, Čas adventu, čas vánoc, Masopust, Vítání jara – vynášení Moreny, Netradiční olympiské hry školních družin aj.

b) **Pravidelná činnost** – činnost zájmových kroužků s přihlášenými účastníky a také každodenní činnosti zaměřené výtvarně, hudebně, tělovýchovně, pracovní atd. Poskytujeme dětem možnost psaní domácích úkolů a přípravy na vyučování.

c) **Spontánní činnosti** – jsou zahrnuty do denního režimu ŠD – např. ranní hry, odpolední klidové činnosti, deskové hry, s tavebnice, poslech hudby, luštění křížovek atd.

5. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Aktivity a činnosti připravované pro děti ve ŠD navazují na vzdělávací oblasti ŠVP pro ZV:

Jazyk a jazyková komunikace

- dbáme na kultivovaný projev dětí, rozvíjení komunikace s vrstevníky i a dospělými,
- vedeme děti k vyjádření svých názorů, potřeb myšlenek, prožitků,
- obohacujeme slovní zásobu, získáváme sebedůvěru při vystupování.

Člověk a jeho svět

- poznávání Svého bydliště, nejbližší okolí,
- dítě zná prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, cestu do školy,
- děti jsou seznamovány s důležitými budovami,
- vedeme děti k pravidlům slušného chování, pomoci nemocným a starším lidem.

Člověk a společnost

- Seznamování dětí s vývojem naší společnosti,
- vedeme děti k vzájemné toleranci, prevenci rasizmu, k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí, k rovnosti mužů a žen,
- vedeme děti k respektování základních norem společenského chování, proti šikaně a diskriminaci.

Člověk a příroda

- pozorování přírodních jevů, zkoumání příčin přírodních procesů,
- nacházení souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností,
- vliv člověka na stav životního prostředí a na lidské zdraví,
- zkoumání změn probíhajících v přírodě,
- šetrné chování k přírodě, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí.

Umění a kultura

1. Hudební výchova - poslechové činnosti, jednoduché pohybové ztvárnění k písni, sledování současné hudební scény.
2. Výtvarná výchova - rozvoj estetického vnímání dětí, vkusu, představivosti a fantazie, vyjádření reality, představ, fantazie různými tradičními i novými technikami - malba, kresba.
 - rozvoj dětí v oblasti kulturní,
 - slušné chování v kulturních zařízeních,
 - sledování pohádek a vhodných filmů z videa, poslech pohádek z CD, poslech čtených pohádek.

Člověk a zdraví

1. Pohybové hry - uplatnění hřiště, tělocvična, louka osvojení si základních pravidel hry a jejich dodržování, bezpečnost při hrách.
2. Základy atletiky - hřiště, tělocvična, louka - běh, šplh na tyči, hod na cíl, hod do dálky, přeskoky přes švihadlo, osvojování základních pravidel bezpečnosti..
3. Základy sportovních her - hřiště, tělocvična, házení, chytání míče, dodržování pravidel kolektivních her, Vhodné oblečení pro Sportovní hry.
4. Turistika, pobyt v přírodě - přesun do terénu, chůze v terénu, ochrana přírody.
5. Zimní sporty - hry na sněhu a na ledě, základy bruslení a lyžování dbáme na dodržování bezpečnosti.
6. Tělovýchovné chvílky - oddělení ŠD, relaxační a vyrovnávací cvičení.
7. Upevňování stravovacích a hygienických návyků při obědě, při svačině.
 - děti pocítují, vnímají radost ze hry, uvědomují si možná nebezpečí a snaží se jim předcházet,
 - uvědomují si, že lze pohyb spojovat s hudbou.

Člověk a Svět práce

- vedeme děti k pozitivnímu vztahu k práci a odpovědnosti za kvalitu,
- osvojujeme si základní pracovní dovednosti, návyky, používáme vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci,
- vytváříme kladný vztah k práci,
- provádíme jednoduché montáže a demontáže stavebnic,
- používáme tradiční i netradiční materiály,
- udržujeme pořádek, dodržujeme zásady hygieny a bezpečnosti při práci,
- pracujeme podle předlohy či slovního návodu.

6. PODMÍNKY PRO ŽÁKY SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Respektujeme individualitu každého dítěte, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj i respektování případného zdravotního postižení či zdravotního nebo sociálního znevýhodnění.

7. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ

Přihlašování i odhlašování dětí do ŠD zajišťují vychovatelé. O zařazení dětí do ŠD rozhoduje ředitel školy. Rodiče přihlášeného dítěte sdělí písemně na zápisním lístku údaje o odchodu dítěte ze ŠD. informaci o jiném čase odchodu dítěte ze ŠD musí rodiče oznámit písemně.

8. POPIS MATERIÁLNÍCH PODMÍNEK

Naše ŠD má samostatné prostory pro každé oddělení. ŠD dále využívá prostory školy, jako jsou tělocvična, PC učebna, knihovna, cvičná školní kuchyně, školní jídelna, šatny, sociální zařízení. Ke své činnosti máme k dispozici televizor, DVD přehrávač, video, CD přehrávač. ŠD je dostatečně vybavena nábytkem, kobercem a velkým množstvím stolních her i stavebnic.

9. POPIS PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK

Hlavní provoz ŠD zajišťují kvalifikovaní vychovatelé.

Profil vychovatele ŠD :

- má vysokou míru empatie, dovede projevovat vřelý vztah k dětem,
- umí vytvořit příznivé klima, umí jednat s dětmi,
- zná různé zájmové aktivity přiměřené danému věku dětí,
- má organizační schopnosti,
- snaží se vybranými aktivitami vzbudit zájem dětí o určitou činnost, podporovat jejich sebevědomí,
- zná bezpečnostní předpisy pro práci s dětmi,
- pravidelně se vzdělává v DVPP a samostudiem.

10. POPIS EKONOMICKÝCH PODMÍNEK

Činnost ŠD je poskytována za úplatu. Výši úplaty stanoví ředitel školy – v souladu s finančními možnostmi rodin ve zdejší regionu a ve spolupráci se zřizovatelem školy.

11. POPIS PODMÍNEK BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ

ŠD zajišťuje bezpečnost fyzickou, sociální i emocionální. Vytváří zázemí pro rozvoj žáka a bezpečné prostředí, ve kterém se všichni cítí dobře. Bezpečnost ve všech prostorách využívaných ŠD je zajišťována vnitřním řádem ŠD. V dalších prostorách (např. jídelna, tělocvična, PC učebna) se žáci řídí pokyny daného pedagogického pracovníka a řády uvedených učeben či prostor.

Žáci jsou vždy poučeni o chování a bezpečnosti při akcích mimo ŠD a při aktivitách, kde hrozí zvýšené riziko úrazu.

12. ZVEŘEJNĚNÍ ŠVP PRO ŠD

ŠVP vydává ředitelka školy. Zveřejní ho na přístupném místě ve škole – zákonným zástupcům žáků poskytnut kdykoli k nahlédnutí.